



*(Vona Gábor az Országgyűlés alakuló ülésén. Forrás: ma.hu)*

# Szétszakadhat a Jobbik

## Vezetői összefoglaló

**Az országos proteszhangulat megszűnése, a Jobbik tanácstalansága a parlamenti ellenzéki szerepben, az élesedő belső konfliktusok és a győztest erősítő módosított önkormányzati választási törvény miatt a radikálisok és szélsőségesek közötti harctól hangos párt számára az önkormányzati választás várhatóan kudarc lesz. Nem valószínű, hogy a Jobbik meg tudja szerezni a leadott szavazatok aránya alapján a „második erő” címet, s az sem, hogy mérleg nyelve szerepbe kerül nagyvárosi önkormányzatokban.**

**A párt jelenleg is csak a felszínes szemlélődő számára egységes. Ahogy arra a Nézőpont Intézet idén március végi elemzésében már felhívta a figyelmet, több törésvonal is húzódik a Jobbikon belül. Ezek közül most legfontosabbnak a Gárda megítélése, a parlamenti ellenzéki politizálás mikéntje és ezzel párhuzamosan a Fideszhez és a kormányhoz való viszony megítélése tűnik.**

**Vona Gábor természetesen számtalan kísérletet tett és tesz a párt egységének megőrzésére: ennek egyik látványos megfogalmazása volt, amikor a Jobbik parlamenti munkáját a szakmai politizálás és a radikalizmus összeegyeztetéseként méltatta. Emellett még májusban megnövelte a pártvezetőség szerepét: a képviselőket feleskette arra, hogy az elnökség kétharmados határozata esetén lemondanak mandátumukról. Szintén a nyilvánosság előtti egység megőrzésének irányába mutató lépésként értékelhető, hogy a Gárdát bíráló Pösze Lajossal szemben egy enyhe, de mégis jelképes retorziót alkalmazott: leváltotta a frakcióvezető-helyettesi posztról. Ezzel párhuzamosan kiállt a pártot még a választás előtt a radikalizmus elárulása esetén „kirángatással” fenyegető Gárda-mozgalom mellett.**

**Vona számára sorsdöntő lesz az önkormányzati forduló. Ha a Jobbik eredménye, mint az könnyen előfordulhat, elmarad a várakozásoktól, a párton belüli konfliktusok tovább éleződhetnek. Sőt, az sem zárható ki, hogy a törésvonalak szakadássá érnek, s a pártelnökkel elégedetlenek szembeszállnak Vona Gáborral. Így a Jobbik is a MIÉP és a Magyar Gárda sorsára jutna.**

## Erősödő törésvonalak

A Nézőpont Intézet még márciusban, az országgyűlési választások előtt elemezte a Jobbikon belüli lehetséges törésvonalakat<sup>1</sup> – melyek közül a Gárda párton és frakción belüli megítélése válik egyre inkább nyilvánvalóvá.

A Gárdával kapcsolatos szimbolikus, csak szavakban kifejeződő politizálás és a párt ez ügyben tanúsított törvényhozási „nemtörődömsége”, valamint a szervezettel kapcsolatban egyesek által megfogalmazott kritikák jól mutatják a párt két-, ha nem többarcúságát (ld. Parlamenti tehetetlenség c. fejezet). Bár a politikai közbeszéd hajlamos egységes entitásként kezelni az önmeghatározása alapján „nemzeti radikális” Jobbikot, a párt és annak frakciója számos tényező mentén megosztottá vált.

A Jobbik szűk körű, bölcsészhallgatókból álló ifjúsági mozgalomként indult 1999-ben, s csak a jobboldal 2002-es vereségét követően alakult párttá, 2003-ban. Komolyabb sikert ugyanakkor a tavalyi EP-választásokig nem tudtak felmutatni.<sup>2</sup>

2006-ban a mérsékeltebb Kovács Dávid vezetésével a párt a MIÉP-el indított közös listát, de a „Harmadik út” csak 2,2%-ot ért el. Az első jelentős belső konfliktusra is ezek után került sor: az addigi elnök és köre lemondott, majd egy év után többek között a Gárda megalapítása miatt kilépett a pártból.<sup>3</sup> Helyére a szintén alapító tag Vona Gábor került, a párt vezetésében pedig formálisan vagy informálisan továbbra is meghatározó szerepet töltöttek be olyan fiatal, de mégis „régimotorosok”, mint Szabó Gábor vagy Novák Előd.<sup>4</sup>

A választási ígérek be-nem-tartása, majd az őszi beszéd miatti kormányzati hitelvesztés, valamint a Magyar Gárda 2007-es megalapítása után a Jobbik támogatottsága már mérhetővé vált – ezzel párhuzamosan a párt infrastrukturális háttere gyors fejlődésnek indult, jóformán százával alakultak új alapszervezetek és kiépült a Gárda országos lefedettsége is.<sup>5</sup> A bővüléssel és szövetségkötésekkel természetesen együtt járt az is, hogy új és eltérő – sok esetben ellenőrizetlen – politikai múlttal rendelkező személyek csatlakoztak a Jobbikhoz.<sup>6</sup> Így az esetleges konfliktushelyzetek kódolva voltak a párt irányvonalát évek óta alakító és az „újoncok”; az idősebbek, tapasztaltabbak és a fiatalabb, politikai rutinnal nem rendelkezők; vagy a mérsékelték és radikálisabbak között. A 2009-es EP-választás sikere, majd azt követően az országgyűlési választásokra történő felkészülés, az MSZP-kormányban „megtalált” ellenfélkép azonban jó ideig összetartó erőként funkcionált, elfedve a felszín alatt meglévő nézetkülönbségeket – akár leendő parlamenti politizálás mikéntjét, akár a Magyar Gárda vagy Budaházy György ügyének megítélését nézzük.<sup>7</sup> Az tény, hogy a központi pártvezetés és egyes alapszervezetek között már az országgyűlési választások előtt többször nézetkülönbség alakult ki, azonban ezeket a sikeres választási felkészülésre való hivatkozással akkor könnyebben lehetett domesztikálni, s beállítani helyi, az országos politizálásra hatással nem lévő konfliktusoknak.<sup>8</sup>

Az alapszervezeti problémák az új Országgyűlés megalakulása után is megmaradtak – feloszlatták a kecskeméti, ill. a tatabányai szervezeteket, a pártból kilépett Ambrus Zoltán Bács-kiskun

megyei elnök és Páchl Tamás Komárom-esztergom megyei alelnök, de a Jobbik csendőrségét „kitaláló” Navratil Attila is –, azonban a frakcióalakítást követően az egyes képviselők kiszólásai országos szintre emelték az addig marginálisnak beállított véleményeket.

Az ellentétek egyik fő faktora a Magyar Gárda, illetve más radikális szerveződések, pontosabban az azokhoz való „baráti” viszony: a választásokat követően ugyanis felerősödtek azok a hangok, melyek megkérdőjelezték annak szükségességét. A párt saját szélsőségei és annak „erős üzenetekre” fogékony holdudvara joggal várhatta, hogy a Jobbik ténylegesen tovább folytatja azt a non-konformista, a politikai elitet támadó és a parlamenti pártpolitikai struktúrákat tagadó politizálást, ami a Gárda megalakítása óta létének alapját képezi.<sup>9</sup>

A parlamenti politizálás hagyományaiba nehezen illeszthető hangvétel képviselői közé tartozik Novák Előd, Sneider Tamás vagy az elmúlt hetekben a párt mérsékeltjeit igencsak kellemetlen helyzetbe hozó HVIM-es Zagya György Gyula.<sup>10</sup> Ezzel szemben a Jobbik mérvadó, de mérsékeltebb szárnyához tartozó politikusok – mint Balczó Zoltán, Pösze Lajos vagy a budapesti kampányfőnök Losonczy Pál – megkérdőjelezték a „túlzottan radikális” szervezetekkel történő kooperáció hasznosságát, vagy legalábbis igyekeztek azt kisebbíteni.<sup>11</sup> A szintén tapasztaltabbak közé tartozó, politikai rutinnal rendelkező honatyák – mint az ex-MIÉP-es Rozgonyi Ernő, Zakó László, vagy korábbi ÁSZ-alelnök Nyikos László – pedig igyekeznek passzívnak mutatkozni ezekben az ügyekben.

Érzékelhető tehát, hogy a Jobbikban vagy annak környékén az elmúlt időszakban megjelent és az „utcai politizálás” hangulatvilágát feladni nem akarók gesztusait a párt nem tudja vagy nem akarja kontrollálni.<sup>12</sup> A szavazatmaximalizáláson alapuló politikai logika ugyanis valóban azt diktálja, hogy – legalábbis kommunikációs szintén – a szervezet ne veszítse el „szókimondásra”, és a politikailag korrekt közbeszéd tagadására építkező imázsát.

## Parlamenti tehetetlenség

A „nép nevében radikális változást” ígérő Jobbik helyzetét amúgy is számos tényező nehezíti. Ide sorolható, hogy a kétharmados kormánytöbbségnek valójában nem lehet politikailag releváns ellenzéke; hogy utóbbi „szerepkörben” egyes esetekben óhatatlanul azonos platformra kerülnek az MSZP-vel és az LMP-vel, valamint, hogy a parlamenti viselkedési minták átvételével részesévé válnak a korábban sokat kritizált politikai elitnek. A parlamenti munkán ugyanakkor nem csak a külső hatások kényszere, hanem a belső, radikálisok és szélsőségesek közötti törésvonal is érezteti hatását.

A Jobbik parlamenti tevékenységének vizsgálata ugyanis Vona Gábor kijelentésének csak első felét támasztja alá:<sup>13</sup> a benyújtott indítványok száma és tartalma alapján azt ugyanis aktív törvényhozási munka, de visszafogott radikalizmus jellemzi. Az ellenzéki párt kezdeményezéseinek döntő többsége valóban szakmai ügyekre koncentrált – a radikális, szimbolikus (nemzeti,

antikommunista, közbiztonsággal kapcsolatos) témák helyett: a 142 módosító indítvány közül például csak 16 sorolható utóbbiak közé.

Típus	db	témakör	db
<b>Törvényjavaslat</b>	16	Gazdasági-pénzügyi	8
		Választójog	3
		Szimbolikus ügyek	2
		Egyéb	3
<b>Határozati javaslat</b>	10	Szimbolikus ügyek	6
		Egyéb	4
<b>(Írásbeli) kérdés</b>	37	Szimbolikus ügyek	14
		Pénzügyi-gazdasági	10
		Agrár- és zöldpolitika	8
		Egészségügy és sport	3
		Egyéb	2
<b>Interpelláció</b>	26	Szimbolikus ügyek	11
		Agrár- és zöldpolitika	8
		Gazdasági-pénzügyi	4
		Egészségügy	2
		Egyéb	1
<b>Azonnali kérdés</b>	22	Szimbolikus ügyek	6
		Pénzügyi-gazdasági	5
		Külpolitika és honvédelem	4
		Agrárpolitika	3
		Egészségügy	2
		Egyéb	2
<b>Módosító javaslatok</b>	142	Gazdasági-pénzügyi-adóügyi	53
		Választójog	39
		Szociális ügyek, foglalkoztatás	17
		Média jog	14
		Szimbolikus ügyek	10
		Büntetőjog	6
		Alkotmányozás	2
		Egyéb közjog	1

Táblázat: **a Jobbik önálló és nem önálló indítványai** (összesítés lezárva: 2010. augusztus 19.)

Emellett az első ülésnap óta a frakció nagy része által folytatott szolidabb politizálás sem támasztja alá a pártelnök által hangoztatott, amúgy igencsak kényes egyensúlyt. Ami nem jelenti azt, hogy a mérsékeltek „ellenpólusaként” ne lennének jelen szélsőségesebb elemek a képviselőcsoportban: a közöttük feszülő ellentétet jól példázza a Gárda-ügyben folytatott verbális, valamint parlamenti politizálás. A Jobbik számára ugyanis – lényegében a Gárda miatt – az elmúlt időszakban kiemelt témaként szerepelt a szólásszabadság, ill. a felosztott társadalmi

szervezet jogi megítélése. Azonban annak ellenére, hogy több, a frakcióban helyet foglaló képviselő is (korábbi) gárdista, az említett „problémákra” csak 3 módosító javaslat reagált. A Gárda-mellény, ill. az új gárdista ruha viselésével Vona Gábor, majd más jobbikos képviselők igyekeztek jelképesen kiállni a betiltott szervezet mellett, ez azonban nem tükröződött a parlamenti munkában: az említett 3 javaslat „mindösszesen” a holokauszt-tagadást büntető törvényi tényállás, valamint egyes szabálysértési tényállások esetén a „felosztott társadalmi szervezetre” való utalás kiiktatására, és a politikai alapjogok gyakorlása közben elkövetett bűncselekmények enyhébb megítélésére vonatkozott. Fentieket, valamint egy jól beazonosítható, szűkebb képviselői kör „formabontó” cselekedeteit leszámítva a Jobbik frakciója tartózkodott a valóban radikális, figyelemfelkeltő kommunikációs akcióktól a Parlament falai között.<sup>14</sup>

## Vona erőfeszítése az egységért

„A Jobbik parlamenti képviselői az elmúlt két hónapban megmutatták, hogy képesek sikeresen összeegyeztetni radikalizmusukat a szakmai politizálással” – állította az ülés végén Vona Gábor a pártvezetés kommunikációja a homogén Jobbik képének megőrzésére törekszik, de számos, a párton belüli intézkedéssel is igyekeztek elfedni a radikálisok és mérsékelték között feszülő ellentéteket, melyek lényegében a jobbikos „politikai elit” eltérő generációs, politikai szocializációs és magatartásbeli különbségeiből fakadnak. Vona sikerrel, de vélhetően csak ideiglenesen tudta emellett háttérbe szorítani a Jobbik egyik közkedvelt, de nem párttag és több, szimbolikus témában a hivatalos állásponttól eltérő véleményt megfogalmazó arcát, Morvai Krisztinát.<sup>15</sup> Az EP-képviselő a tavaszi választási kampány, majd a borítékolhatóan sikertelen államfőjelölés után jóformán eltűnt a hazai közéletből és a Jobbik rendezvényeiről is.<sup>16</sup>

A pártvezetés vélhetően előre számolhatott a belső konfliktusok kiéleződésével, hiszen formálisan arra eskették fel a Jobbik képviselőit, hogy a pártelnökség kétharmados döntése esetén lemondanak mandátumukról.<sup>17</sup> Az azonban a mérsékelték és a szélsőségesek közötti őrlődés jele, hogy ezzel az eszközzel egyelőre nem éltek. Azonban azt sem tehették meg, hogy semmiféle retorziót nem alkalmaznak a „hivatalosan radikális” irányvonalnál mérsékeltőbb álláspontot képviselőkkel szemben. Ebben közrejátszott, hogy a párthoz informálisan kötődő, de radikális körökben véleményformálónak számító sajtóorgánumok kifejezetten támadólag léptek fel utóbbiakkal szemben – ezáltal is nyomás alá helyezve a Jobbik vezetését.<sup>18</sup> Így a Gárdát kritizáló Pösze Lajost egy enyhe, de jelképes intézkedéssel megfosztották frakcióvezető-helyettesi tisztségétől. Ugyanakkor a „hivatalosan radikális” irányvonalnál szélsőségesebb álláspontot képviselők esetében semmiféle ellenintézkedésre nem került sor. Ez ugyanis annak lett volna bizonyítéka, hogy a Parlamentbe bekerült Jobbik nyilvánosan is elfogadja az „elmúlt 20 év” során kialakított „játékszabályokat”, és azonnali hivatkozási alapul szolgálhatott volna a szélsőségesek számára a szakításhoz – de legalábbis a pártvezetés nyílt bírálatahoz.

## Várható választási kudarc

„Az ország nagy részében már tavasszal is a második erő voltunk, ezt szeretnénk most tovább fokozni” – jelölte ki az önkormányzati választások célját Vona Gábor.<sup>19</sup> A pártelnök már korábban, az országgyűlési választások előtt is túlzó célkitűzéseket fogalmazott meg.<sup>20</sup> Így az igazi áttörést hozó EP-választások után a Jobbik saját maga számára emelte a tétet („Győzni akarunk és győzni is fogunk!”), és a felfokozott hangulat közepette idén áprilisban hiába kétszereztek meg szavazataik számát, a harmadik hely – főleg az, hogy a szocialistákat nem sikerült megelőzni – valójában csalódással ért fel.<sup>21</sup> Most ráadásul – a parlamenti választásokat megelőző időszakkal ellentétben – a „közös ellenfél- vagy ellenségkép”, proteszt-hangulat megszűnt, és az eddig népszerűnek mutakozó jobboldali kabinettel szemben nehezebb lesz kihasználni az önkormányzati választásokon amúgy is számos lokális elemmel „színesített” helyi közhangulatot. A Jobbik „értelmét” paradox módon pedig éppen ők maguk kérdőjelezik meg, mikor azt állítják, hogy a kormány megvalósítja programjukat. Emellett a párt önkormányzati esélyeit rontja, hogy az átalakított választási rendszer erősíti a győztest és biztos többségi viszonyokat teremt. Ennek következtében a politikailag kiemeltnek számító tízezer fő feletti településeken, a fővárosi kerületekben vagy a megyei jogú városokban aligha kerülnek a mérleg nyelvének szerepébe, és az áprilisi kilenc „sikermegyében”<sup>22</sup> is nagy valószínűséggel abszolút közgyűlési többséget szerez majd a Fidesz-KDNP. Budapesten pedig – ahol most az országos szinten ismeretlen Staudt Gábor indul főpolgármester-jelöltként és listavezetőként – áprilisban is átlag alatt (10,84%) teljesítettek, s ez alapján mindösszesen 3 (!) mandátumhoz jutnának a Fővárosi Közgyűlésben.

## Szakadás következhet

Így ha a belső viszályoktól hangos és ellenfélkép nélkül maradt párt októberben újra az „elvárt-hoz” képest sikertelenebbül szerepel, az az ellentétek eszkalálódásához, a mérsékeltek és a szélsőségesek közötti „nyílt kenyértöréshez”, egyes csoportok lemorzsolódásához és Vona Gábor pártelnök pozíciójának megrendüléséhez vezethet. Utóbbi ugyanis érezhetően őrlődik, döntésképtelen a szélsőségesek és mérsékeltek között folyó harcot illetően, és a bebetonozódott törésvonalak szakadássá éleződése nem lenne példa nélküli a radikálisok 1990 utáni hazai történetében: 1998-ban és 1999-ben – igaz, az akkor jóval kisebb – MIÉP-frakció több tagja is a kilépés vagy a kizárás sorsára jutott, ezzel jelentős mértékben gyengítve a képviselőcsoport erejét.<sup>23</sup> 2008 őszén pedig éppen a Jobbik vezetése és az akkori Gárda-kapitány közötti nézetkülönbségek miatt a szélsőségesebb fellépést továbbra is folytatni akaró „őrző szárny” kivált a mozgalomból, és önálló szervezetet hozott létre: a „szakadár” Dósa István értékelése szerint azért, mert az alapítók kijelentették, „hogy a Magyar Gárda olyan módon kommunikál a társadalommal, hogy az a Parlamentbe készülő Jobbik számára nem vállalható”.<sup>24</sup>

## Jegyzetek

<sup>1</sup> A Jobbik kilenc törésvonala. 2010. március 26. <http://nezopontintezet.hu/elemzes.pdf>

<sup>2</sup> A 2004-es EP-választáson a távolmaradásra buzdítottak

<sup>3</sup> Mivel az elemzés a Jobbikon belüli törésvonalakra koncentrál, nem vettük figyelembe a 2003 óta a radikális oldalon belüli, de két különböző párt – a MIÉP és a Jobbik – konfliktusait.

<sup>4</sup> Novák Elődöt formálisan csak 2009-ben választották alelnökké.

<sup>5</sup> A Jobbik például a 2006-os önkormányzati választásokon – szövetségkötésekkel együtt – kb. 500 jelöltet tudott állítani; most ez a szám tájékoztatásuk szerint 2200-2300 lesz. Figyelembe kell venni, hogy összességében a helyhatósági pozíciók száma törvénymódosítások miatt harmadával visszaesett.

<sup>6</sup> Morvai Krisztina emberi jogvédő múltja közismert. A jelenlegi Jobbik-frakcióból egyes tapasztaltabb képviselők (Balczó Zoltán, Rozgonyi Ernő, Zakó László) korábban a MIÉP meghatározó politikusai voltak, ill. többen a MIÉP Ifjúsági Tagozatában kezdték politikai karrierjüket; egyes, a fiatalabb generációhoz tartozók (az ex-SZDSZ-es Hegedűs Tamás, Lenhardt Balázs, Gyöngyösi Márton) a pénzügyi karriervilágból kerültek a Parlamentbe. Pösze Lajos korábban az MDF-ben és az FKGP-ben politizált, a Szerencsejáték Zrt. vezérigazgatója volt, a korábbi MSZMP-tag Nyikos László az Állami Számvevőszék elnökhelyettese volt 12 éven keresztül. 2009 nyarán a párt megállapodást kötött a Hatvannégy Vármegye Ifjúsági Mozgalommal (HVIM) és a Betyársereggel is. Az „újoncok ellenőrizetlenségére” jó példa a korábbi szóvivő, Király András esete, akinek fiatalkori kompromittáló fotói miatt kellett lemondania tisztségéről. Radikális körökben szintén botrányt kavart, hogy a korábban felnőttfilmekben szereplő Müller Nikolett gárdista lehetett.

<sup>7</sup> Korai tünete volt az ellentéteknek, amikor a nemrég lemondott Kiss Róbert Gárda-főkapitány „ígérte meg” még az áprilisi választások előtt, hogy „*saját kezűleg fogják kirángatni az Országgyűlésből a Jobbikot, ha olyanná válik, mint a többi párt*”. <http://mn.mno.hu/portal/725971>

<sup>8</sup> 2010 tavaszán legalább 10 alapszervezetet oszlattak fel, vagy lépett ki abból a tagság (Baktalórántháza, Csanádpalota, Fehérgyarmat, Kevermes, Mezőkovácsháza, Miskolc, Pásztó, Salgótarján, Szászvár, Szeged). Emellett Vona Gábor választókerületében, Gyöngyösön is kizárásokra került sor.

<http://www.demokrata.hu/napi-hir/%E2%80%9E-maffiozokkal-joban-kell-lenni%E2%80%9D>

<http://www.mancs.hu/index.php?gcPage=/public/hirek/hir.php&id=20685>

<sup>9</sup> A Jobbik hivatalos frazeológiájában már régóta nem jobb- vagy baloldali, hanem „nemzeti” és „nemzetellenes” felosztás szerepel a pártokat illetően. 2010. március 15-én Vona Gábor egyértelmű határvonalat húzott a parlamenti pártok és a Jobbik között. „*Mondjuk ki az igazságot: a parlamenti pártok mindegyike az Unió, a multinacionális és globális tőke szolgája [...] Tönkretették az országot [...] Egyedül a Jobbik felelős kizárólag a magyar embereknek*”.

<sup>10</sup> A parlamenti ülést vezető elnöknek egyszer karikás ostort átadó Novák Előd Meggyes Tamás mentelmi jogának felfüggesztésekor kiabálta be az emlékezetes „lógjon!” megjegyzést, majd kényszerült magyarázkodásra. Sneider Tamásról – aki korábban Roy néven volt ismert a hazai skinhead-mozgalomban – Pörzse Sándor érzékeltette, hogy „*voltak kritikus pillanatok: például ha Sneider Tomi közelebb ül L. Simonhoz, és nem választja el őket pár sor egymástól...*”. Zagyva György Gyula előbb egy parlamenti ülésen szolt ki fideszes képviselőtársának, hogy „*na ezt majd a folyosón megbeszéljük*”, majd a Magyar Sziget rendezvényén fenyegetett meg fizikai erőszakkal újságírókat, amire Vona Gábor ugyanott úgy reagált: „*Lehet, hogy az volt a baj, hogy nem váltottad be az igényt*”.

[http://atv.hu/cikk/20100810\\_vona\\_a\\_magyar\\_szigeten\\_zagyvarol](http://atv.hu/cikk/20100810_vona_a_magyar_szigeten_zagyvarol)

<sup>11</sup> Balczó Zoltán a radikális szervezetekkel történt tavaly nyári megállapodás jelentőségét igyekezett kisebbíteni.

[http://atv.hu/cikk/20100514\\_balczo\\_szeged\\_opusztaszer](http://atv.hu/cikk/20100514_balczo_szeged_opusztaszer)

Losonczy Pál a fővárosi kampánnyal kapcsolatban úgy fogalmazott: „*Azt látni kell, hogy a gárda vidék-specifikus, Budapesten kisebb a jelentősége*”.

[http://hetivalasz.hu/itthon/oroszlanszelidites-31088/?cikk\\_ertekeles=1&ertekeles=5](http://hetivalasz.hu/itthon/oroszlanszelidites-31088/?cikk_ertekeles=1&ertekeles=5)

Pösze Lajos pedig egyenesen azt nyilatkozta: „*a Jobbiknak a parlamenti munkára kell koncentrálnia. Nem szerencsés az, hogy a párt neve kapcsán a legtöbben a gárdára vagy Budaházy Györgyre asszociálna [...] fel kell tenni a kérdést, hogy van-e szakmai haszna a gárdának, vagy csak felesleges önmutogatás*”. <http://www.mno.hu/portal/725424>

<sup>12</sup> Zagyva György kijelentéseit a párt hivatalosan „kocsmái vitának” titulálta és nem foglalkozott vele érdemben. A Jobbik Csongrád megyei önkormányzati listáját várhatóan vezető, szintén HVIM-es Toroczka László Pösze Lajost kritizáló szavaira – „*Az ilyen politikusokat a mi oldalunkon tűzzel-vassal irtani kell! Már most látható, hogy egyre jobban*



fezül egy ellentét az úgynevezett szakpolitikusok és a szabadságharcosok között” – is úgy reagáltak, hogy azzal nem foglalkoznak. Arra azonban mindkét esetben felhívták a figyelmet, hogy az illetők nem tagjai a pártnak. Toroczkai szavaival egybecseng a pártból kilépett egyik megyei alelnök, Pachl Tamás megfogalmazása, aki szerint „nem homogén a Jobbik, mert egy jól elkülöníthető radikális és egy nyugodtabb, józan politikát folytató táborra osztható”.

<sup>13</sup> „A Jobbik parlamenti képviselői az elmúlt két hónapban megmutatták, hogy képesek sikeresen összeegyeztetni radikalizmusukat a szakmai politizálással”.  
[http://www.hirszerzo.hu/cikk.vona\\_a\\_jobbik\\_osszeegyeztette\\_a\\_radikalizmust\\_a\\_szakmai\\_politizalással.159911.html](http://www.hirszerzo.hu/cikk.vona_a_jobbik_osszeegyeztette_a_radikalizmust_a_szakmai_politizalással.159911.html)

<sup>14</sup> A Gárda uniformisának viselésén kívül a figyelemfelkeltő cselekedetnek lehet tekinteni néhány képviselő – így Gaudi-Nagy Tamás, Novák Előd, Zagya György Gyula vagy Z. Kárpát Dániel – parlamenti felszólalásainak stílusát, ill. néhány esetben „tiltakozó feliratok” kifeszítését, valamint a Gárda-tüntetés feloszlata miatti parlamenti tiltakozást, azonban a Jobbik „adós maradt” olyan, a média ingerküszöbét átvívó akciókkal, melyekkel korábban gyakran éltek (ld. Vona Gábor 2009 nyarán azzal fejezte ki szolidaritását a Gárda mellett tüntetőkkel, hogy vállalta, a rendőrség a tüntetés helyszínén őt is előállítja).

<sup>15</sup> A Freddy Mercury-díjas Morvai Krisztina korábban részt vett a Btk. két tényállását (természet elleni fajtalanosság, természet elleni erőszakos fajtalanosság) alkotmányellenesség miatt megtámadó, meglejog-védő szervezetek által benyújtott indítvány megfogalmazásában. Később kifejezetten elismerően nyilatkozott „az elfogadással és a másság szeretetével kapcsolatban”, és egyik „álmának” nevezte azt az amerikai óvodát, ahol elfogadják a homoszexuális párok gyerekeit. Morvai 2003-ban a Medgyessy-kormány alatt az Esélyegyenlőségi Kormányhivatallal volt szerződéses megbízási viszonyban.

<http://www.demokrata.hu/heti-hir/morvai-krisztina-korszakai>  
<http://hetivalasz.hu/itthon/morvai-krisztina-leszbikus-szulotarsakrol-almodott-28090/>  
[http://index.hu/belfold/2010/valasztas/morvai\\_egymillioert\\_szakertett\\_a\\_medgyessy-kormanyrak/](http://index.hu/belfold/2010/valasztas/morvai_egymillioert_szakertett_a_medgyessy-kormanyrak/)

<sup>16</sup> Morvait vélhetően újra csak az önkormányzati választási kampány idejére fog megjelenni.  
<http://www.stop.hu/articles/article.php?id=730692>

<sup>17</sup> [http://index.hu/video/2010/05/14/kulon\\_eskut\\_tett\\_a\\_jobbik/](http://index.hu/video/2010/05/14/kulon_eskut_tett_a_jobbik/)

<sup>18</sup> A kuruc.info többször kikezdte állításai miatt Balczó Zoltánt és Pösze Lajost, de a Gárdán belüli botrányok miatt folyamatosan támadták Kiss Róbertet is – aki mellett Vona mind lemondása előtt, mind az után egyértelműen kiállt.

<sup>19</sup> Barikád, 2010. augusztus 27.

<sup>20</sup> „A Jobbik Országgyűlésbe jutása és győzelme nem azt jelenti majd, hogy egyel több parlamenti párt lesz, hanem azt, hogy néhány hónap múlva négyvel kevesebb”.

<http://www.vonagabor.hu/content/magyarnak-lenni-%C3%BAjra-b%C3%BCszkes%C3%A9g-lesz>

<sup>21</sup> A 2009-es EP-választáson a Jobbik a szavazatok 14,77%-át (427 773 szavazat), a 2010-es országgyűlési választásokon pedig 16,67%-át (855 437 szavazat) ért el.

<sup>22</sup> Bács-Kiskunban a Jobbik 15.7%-ot, míg az MSZP 14.62%-ot kapott; Békésben a Jobbik: 19.21%-ot, az MSZP 18.45%-ot; Borsod-Abaúj-Zemplénben a Jobbik 27.2%-ot, az MSZP 18.9%-ot, Hajdú-Biharban a Jobbik 18.86%-ot MSZP 14.04%-ot; Hevesben a Jobbik 24.97%-ot, az MSZP 21.02%-ot; Jász-Nagykun-Szolnokban Jobbik 24.01%-ot, az MSZP 21.02%-ot; Nógrádban a Jobbik 20.82%-ot, az MSZP 20.39%-ot; Szabolcs-Szatmár-Beregben a Jobbik 23.64%-ot, az MSZP 14.84%-ot, Zalában a Jobbik 16.91%-ot, az MSZP 16.85%-ot szerzett.

<sup>23</sup> A MIÉP már a választás évében, 1998. decemberében kizárta a frakcióból a Csurka Istvánt „lefaszítázó” Szabó Lukácsot, majd egy év múlva a párt hivatalos politikájához alkalmazkodni nem tudó, kigazda Cseh Sándort.

<sup>24</sup> <http://www.magyardarda.hu/node/2282>